
کتاب جامع

مدل‌های حیوانی بیماری‌های روانی

جلد اول: افسردگی

www.ketab.ir

نویسنده:

دکتر شیرعلی خرامین

سرشناسه	خرامین، شیرعلی، ۱۳۴۴ :
عنوان و نام پدیدآور	مدل های حیوانی بیماری های روانی یا افسردگی / نویسنده شیرعلی خرامین؛ ویرایش امیرحسین حیدری، الهام اثنی عشری.
مشخصات نشر	تهران: سایه سخن، ۱۳۹۹.
مشخصات ظاهری	۳۹۲ ص. :
شابک	978-600-715271-3 :
وضعیت فهرست نویسی	فیبا :
یادداشت	بالای عنوان: کتاب جامع.
موضوع	افسردگی - الگوهای حیوانی
موضوع	Depression, Mental - Animal models :
رده بندی کنگره	۵۳۷RC :
رده بندی دیویی	۶۱۶/۸۵۲۷ :
شماره کتابشناسی ملی	۷۴۴۰۴۰۹ :
اطلاعات رکورد کتابشناسی	فیبا :



مدل های حیوانی بیماری های روانی (جلد اول: افسردگی)

نویسنده: دکتر شیرعلی خرامین

طرح جلد: محمد مهدی صنعتی - ناظر چاپ: ابوذر ملکیان
صفحه آرایی: ع. خرمشاهی - ویرایش ادبی: امیرحسین حیدری. الهام اثنی عشری

نوبت چاپ: اول ۱۴۰۰

شمارگان: ۱۰۰۰ نسخه

لیتوگرافی: واصف - چاپ متن: عطا - چاپ جلد: همارنگ - صحافی: برادران حیدری
نشانی: تهران، خیابان انقلاب، خیابان دوازده فروردین، کوچه بهشت آیین، پلاک ۱۹، طبقه همکف

تلفن: ۰۶۶۴۹۶۴۱۰ - ۰۶۶۴۹۶۴۵۶ - ۰۹۱۲۶۴۹۱۸۲۸

Website: www.sayehsokhan.com @sayehsokhan

بیایید به حقوق دیگران احترام بگذاریم

دوست عزیز، این کتاب دسترنج چندساله مؤلف، مترجم و ناشر آن است. تکثیر و فروش آن به هر شکلی بدون اجازه از پدیدآورنده غیراخلاقی، غیرقانونی و غیرشرعی است. نتیجه این عمل نادرست بی اعتمادی و پیامدهای ناگوار را در زندگی منجر می شود و محیطی ناسالم برای خود و فرزندانمان به وجود می آورد.

فهرست

۷	پیش‌گفتار.....
۹	فصل اول: کلیات.....
۲۳	فصل دوم: مدل حیوانی بیماری‌های روانی.....
۴۳	فصل سوم: مدل‌های حیوانی افسردگی.....
۵۵	فصل چهارم: مدل‌های مبتنی بر ناامیدی.....
۸۱	فصل پنجم: مدل‌های مبتنی بر ارائه استرس.....
۱۳۱	فصل ششم: آزمون‌های نقصان عواطف مثبت یا آنها و (ج لذتی).....
۱۹۵	فصل هفتم: مدل‌های زیستی.....
۲۲۱	فصل هشتم: مدل‌های جراحی و آناتومیک.....
۲۳۹	فصل نهم: مدل‌های دارویی.....
۲۷۳	فصل دهم: مدل‌های ژنتیکی.....
۲۹۱	فصل یازدهم: بحث و نتیجه‌گیری.....
۲۹۳	نمایه.....

پیش‌گفتار

مطالعه رفتار حیوانات و تعمیم آن به رفتار انسان‌ها سابقه بسیار طولانی دارد و بشر همواره در صدد بهره‌گیری از این شیوه برای افزایش دانش خود، به‌ویژه در ارتباط با بیماری‌ها، بوده است. شاید سابقه این گونه مطالعات به دوران یونان باستان و قبل از میلاد برسد. بیش‌ترین مطالعات در حیطه بیماری‌های جسمی بوده است و تا قرن بیستم کم‌تر توجهی جدی به شبیه‌سازی رفتار انسان در حیوان شده بود.

احتمال می‌رود سرآغاز این علم، به‌ویژه مدل‌سازی رفتاری در حیوانات، به کارهای ایوان پاولف روسی برگردد. تفاوت‌های ذاتی انسان و حیوان، به‌ویژه در ساختار مغز، و همچنین پیچیدگی امور مربوط به رفتار انسان، به‌ویژه در امور ذهنی و عاطفی، روند پژوهش‌ها را سخت کرده بود. به‌رغم همه موانع، وجود محدودیت‌های اخلاقی و انسانی سرراه مطالعات انسانی و بار اقتصادی و روانی زیاد این بیماری‌ها، باعث شد به این گونه آزمایش‌ها نیاز بسیاری پیدا شود.

کلروپرومازین اولین دارویی بود که در حیطه درمان‌های روان‌پزشکی از این مدل‌سازی محروم ماند و صرفاً با آزمایش‌های انسانی وارد عرصه درمان شد؛ درحالی‌که بیش‌تر نسل‌های دارویی و حتی جراحی‌هایی در این زمینه مدیون مدل‌های حیوانی بوده‌اند. امروزه دنیای مدل‌سازی بیماری‌های روانی از غنای ادبی بسیار ارزشمند و معتبری برخوردار است. به‌طوری‌که شیوه‌های اعتباریابی این گونه مدل‌ها تا حد زیادی اعتماد محققان را جلب کرده است.

از سال ۱۳۷۷ که پایان‌نامه خود را در زمینه اثرتغییرات قسمت زیرین لب پیشانی مغز بر رفتار تکانشوری آغاز کردم، جای خالی کتابی جامع برای انجام این گونه مطالعات به‌ویژه در زبان فارسی احساس می‌شد. اندیشه تدوین کتابی جامع برای محققان این گونه آزمایش‌ها همواره مرا

به جمع‌آوری منبعی جامع و فراگیر در این زمینه فرامی‌خواند. شاید اولین منابع این کتاب از مقالاتی باشد که طی سال‌های ۲۰۰۰ تا ۲۰۰۳ در کشور انگلستان و با آرزوی تحقق چنین امری جمع‌آوری کردم. به مرور وسعت دیدم در این زمینه افزایش یافت و همواره از این‌که زودتر به این کار اقدام نکرده بودم خوشحال بودم، زیرا نکات جدیدتری آموختم و برداشتم افزوده شد. تا این‌که در سال ۱۳۹۶ به طور جدی تدوین کتابی جامع را شروع کردم. همان ابتدا، تصمیم به طراحی ۵ جلد کتاب جامع گرفتم. جلد اول را به کلیات و مدل‌های حیوانی افسردگی اختصاص دادم که در پاییز ۱۳۹۸ پایان یافت. جلد دوم، به بیماری‌های اضطرابی، جلد سوم به سایکوز، جلد چهارم به اعتیاد و تکانشوری و جلد پنجم به بیماری‌های روانی دیگر اختصاص داده شد.

تلاش کرده‌ام کتابی جامع تهیه کنم که جویندگان علم، به‌ویژه علاقه‌مندان به مدل‌های حیوانی، از آن بهره ببرند. هر مبحثی را با زمینه تاریخی و سپس کاربرد مدل و نهایتاً راهنمای دقیق ادامه داده‌ام. سعی کرده‌ام محقق در ۹۹ درصد موارد به منابع دیگر نیاز پیدا نکند، با این حال در پایان کتاب منابعی را برای مطالعه بیشتر ترپیشنهاد داده‌ام.

این کتاب جامع اولین بار است که منتشر می‌شود و به‌یقین کم و کاستی‌هایی دارد. راهنمایی استادان، دانش‌پژوهان و دانشجویان و همه کسانی که از این کتاب استفاده می‌کنند، بی‌شک چراغ راهنمای تجدید ویرایش‌های بعدی و ۴ جلد دیگران خواهد بود.

قبل از هر کس و هر چیز، خداوند را سپاس می‌گویم که همه زندگی‌ام را مدیون لطف بی‌کران او می‌دانم. از معاونت محترم پژوهشی دانشگاه علوم پزشکی و کلیه همکاران خوبم تشکر می‌کنم که در تدوین این منبع عظیم مرا یاری کردند. بی‌شک نویسنده واقعی این کتاب همسر و فرزندانم بودند. سپاس بی‌کران از آنان که مدام تشویق کردند و هرجایی که می‌ماندم به من امید می‌دادند و با همه نبودنم و عادتم به میز کامپیوتر ساختند.